

Valsts ieņēmumu
dienests

Domnīca par kontroles veidiem

03.08.2021.

VID attīstības konsultatīvā padome

Darba kārtība

- 13.00-13.05** Sanāksmes / Domnīcas atklāšana
- 13.05-13.30** Kontroļu veidi citās iestādēs un nodokļu administrācijās
- 13.30-14.20** Grupu darbs / diskusijas par nodokļu kontroles veidu piemērošanu
- 14.20-14.50** Atgriezeniskā saite no grupu darba
- 14.50-15.00** Tālākie soļi

Pārbaužu veidi un informācijas iegūšana

Valsts darba
inspekcija

Valsts vides
dienests

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Konkurences padome

FINANŠU UN KAPITĀLA
TIRGUS KOMISIJA

Valsts darba inspekcija

Darba inspekcijas amatpersonām ir tiesības:

- bez iepriekšējas paziņošanas vai atļaujas saņemšanas jebkurā diennakts laikā apmeklēt un apsekot uzraudzībai un kontrolei pakļautos subjektus;
- veikt pārbaudi, kontroli un izmeklēšanu vai pieprasīt informāciju, kas nepieciešama, lai pārliecinātos, ka normatīvo aktu prasības tiek ievērotas, un šai nolūkā:

iztaujāt personas

pieprasīt uzrādīt dokumentus,
pieprasīt to kopijas un izrakstus

pieprasīt informāciju

veikt darba vides faktoru mērījumus,
fotografēt, izdarīt audioierakstus
un videoierakstus, kā arī ņemt materiālu
un vielu paraugus analīzei

pieprasīt, lai darba devēji, darbinieki
u.c. personas uzrāda personu apliecinošu
dokumentu vai transportlīdzekļa vadītāja
apliecību, vai nodarbinātā apliecību

pieaicināt speciālistus
atsevišķu uzdevumu
veikšanai

Valsts darba inspekcija

Darba inspekcijas amatpersonām ir tiesības:

- uzaicināt ierasties Valsts darba inspekcijā darba devējus, darbiniekus un citas personas, lai no viņiem iegūtu informāciju par darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumiem vai sniegtu viņiem informāciju, paskaidrojumus un cita veida palīdzību šajos jautājumos;
- organizēt darba devēju, kā arī darba devēju organizāciju un darbinieku pārstāvju un citu personu tikšanos, lai apspriestu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jautājumus;
- kontrolēt, vai darba devēji veic pasākumus, lai nodrošinātu Darba inspekcijas rīkojumu izpildi, un ņem vērā izteiktos brīdinājumus.*

* Valsts darba inspekcijas likuma 5.panta otrā daļa

Valsts Vides dienests

- veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli:
 - izsaka brīdinājumu, nosakot termiņu pārkāpuma novēršanai, ja nenovērš izdod administratīvo aktu ar kuru aptur darbību (*likuma "Par piesārņojumu" 32.10 pants*);
 - veic apsekošana, tajā skaitā ar bezpilota lidaparātu;
 - veic videonovērošanu atkritumu apsaimniekošanas jomā (*Atkritumu apsaimniekošanas likuma 14.panta pirmā daļa*);
- atbilstoši Vides inspicēšanas plānam veic pārbaudes (*likuma "Par piesārņojumu" 49. pants*);
- izdod un saskaņo atļaujas (licences), tehniskos noteikumus un citus administratīvos aktus dabas resursu izmantošanai un piesārņojošo darbību veikšanai.

Valsts Vides dienests

Amatpersonu tiesības:*

- pieprasīt un bez maksas saņemt no valsts un pašvaldību iestādēm, kā arī ārējos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos no privātpersonām uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju un dokumentus;
- jebkurā objektā pārbaudīt vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas normatīvo aktu ievērošanu;
- atbilstoši kompetencei sadarbojas ar citām tiešās pārvaldes iestādēm.

* Valsts Vides dienesta tīmekļa vietne - <https://www.vvd.gov.lv/lv/par-mums>, Valsts Vides dienesta nolikuma 5.punkts

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs veic:¹

- tirgus uzraudzību un kontroli nepārtikas preču tirdzniecībā un pakalpojumu sniegšanas jomā;
- pārtikas un nepārtikas preču svara un mēra pareizas noteikšanas, kā arī pirkuma samaksas pareizas aprēķināšanas uzraudzību.

Kolektīvo interešu uzraudzību veic:²

- pēc savas iniciatīvas;
- pamatojoties uz tādas iestādes sniegtu informāciju, kuras kompetencē ir attiecīgās jomas uzraudzība un kontrole;
- pamatojoties uz iesniegumu, ko iesniegusi Eiropas Savienības dalībvalsts iestāde,
- pamatojoties uz kompetentās iestādes savstarpējās palīdzības lūgumu atbilstoši regulas Nr. 2017/2394 III nodaļai.

¹ Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 25.panta ceturtnā daļa;

² Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 26.13 pants;

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Funkciju izpildei, centram ir šādi uzdevumi:³

- pildot Eiropas patērētāju palīdzības tīkla centra funkcijas Latvijā, apkopot informāciju un informēt patērētājus par patērētāju tiesībām Eiropas Savienības dalībvalstīs un par pārrobežu iepirkšanos;
- informēt valsts pārvaldes iestādi vai attiecīgo pašvaldību, ja konstatēts, ka amatpersonas nav ievērojušas likumu vai citu normatīvo aktu prasības bīstamo iekārtu uzraudzības jomā.

Amatpersonas atbilstoši kompetencei ir tiesīgas:⁴

- bez speciālas atļaujas, maksas un citiem ierobežojumiem apmeklēt jebkuras ēkas, telpas, teritorijas un citas vietas;
- netraucēti veikt visas darbības, kas nepieciešamas kontroles veikšanai;
- pieprasīt un bez maksas saņemt no ražotājiem, pārdevējiem, pakalpojumu sniedzējiem, u.c. subjektiem uzdevumu veikšanai vai amatpersonas amata pienākumu pildīšanai nepieciešamo informāciju un dokumentus.

³ , ⁴ Patērētāju tiesību aizsardzības centra nolikuma 4. un 6.punkts.

Konkurences padome¹

- veic tirgus uzraudzības pasākumus;
- izmeklē normatīvo aktu pārkāpumus;
- sniedz atzinumus par tirgus dalībnieku darbības atbilstību.

Amatpersonu tiesības:²

- pieprasīt un noteiktā termiņā un norādītajā informācijas sniegšanas veidā saņemt no jebkuras personas informāciju (arī komercnoslēpumu saturošu informāciju), kā arī paskaidrojumus;
- aicināt jebkuru personu ierasties paskaidrojumu sniegšanai;
- ierasties pie jebkura tirgus dalībnieka vai tirgus dalībnieku apvienības (arī bez iepriekšēja brīdinājuma). Apmeklējuma laikā ir tiesības:
 - pieprasīt dokumentus (arī elektroniskā veidā sagatavotus, komercnoslēpumu saturošus dokumentus), uz vietas iepazīties ar tiem un saņemt šos dokumentus vai šo dokumentu atvasinājumus,
 - pieprasīt un saņemt no rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus,
 - izņemt mantas un dokumentus, kuriem var būt nozīme lietā.

¹ Konkurences likuma 7.pants

² Konkurences likuma 9.pants

Finanšu un kapitāla tirgus komisija:*

- izdod normatīvos noteikumus;
- pieņem lēmumus par finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku darbību regulējošām prasībām;
- noteikt ierobežojumus normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos;
- piemērot normatīvajos aktos noteiktās sankcijas finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem un to amatpersonām;
- kontrolē normatīvo aktu, noteikumu un lēmumu izpildi.

Amatpersonām ir tiesības:*

- pieprasīt un saņemt nepieciešamo informāciju. Šādas tiesības var izmantot arī pret citām personām, ja ir pamats;
- pieprasīt neatkarīga pārbaudes veicēja atzinumu;
- pieprasīt un saņemt no finanšu un kapitāla tirgus dalībniekiem telefonsarunu izdrukas un cita veida datu pārraides ierakstus;
- sadarboties ar ārvalstu finanšu un kapitāla tirgus uzraudzības institūcijām un pēc savstarpējas vienošanās apmainīties ar informāciju, kas nepieciešama likumā noteikto funkciju pildīšanai;
- piedalīties finanšu un kapitāla tirgus dalībnieku pilnsapulcēs.

Kontroles veidi citu valstu nodokļu administrācijās

Čehija

- konsultācijas
- informācijas pārbaude
- audits
- pārbaudes uz vietas

Igaunija

- konsultācijas
- informācijas pārbaude
- audits
- pārbaudes uz vietas

Spānija

- informācijas pārbaude
- ierobežots audits
- pilns audits

Lietuva

- informācijas pārbaude
- pilns audits
- daļējs audits

Bulgārija

- pārbaudes (piem., atmaksu pārbaude, saistīto uzņēmumu pārbaude, faktu un apstākļu noskaidrošanas pārbaude u.c.)
- audits

Valsts ieņēmumu
dienests

Darbs darba grupās

Darba grupas

I GRUPA (konferenču zāle, moderatori I.Borance, I.Nahorska):

- J.Salmiņa (FM)
- I.Olafsons (LDDK)
- I.Runča (FM)

II GRUPA (attālināti, moderators I.Kļaviņš):

- D.Zēna-Zēmane (LNKA)
- J.Lielpēteris (LTRK)
- H.Ādanusēvičs (LTA)
- S.Šķiltere (LPS)

III GRUPA (attālināti, moderators G.Prizeva):

- S.Āmare-Pilka (FM)
- B.Rivža (LZA)